

Sritis ir tikslai:

- Didėja dėmesys garsams.
- Reaguoja į vardą triukšmingesnėse aplinkose.
- Reaguoja į vardą iš didesnio atstumo.

Veikla

Kai tik pasiekėte tikslą, kad vaiką išmokėte klausyti tylioje aplinkoje, uždaroje erdvėje, laikas šį įgūdį perkelti į platesnę aplinką. Gyvenimas nevyksta vieno metro atstumu nuo vaiko ausies, ir tai nevyksta gražiame ir tyliame kambaryje. Taip, jums reikia jį mokyti iš arti ir tyliame kambaryje. Vis dėlto netrukus vaikas turi išmokyti klausytis ir suprasti iš didesnio atstumo bei triukšmingesnėse aplinkose. Prisiminkite visus šiuos tikslus, kuriuos jau pasiekėte. Reikia klausytis įvairiose klausymosi aplinkose.

Tikėkitės, kad jūsų vaikas reaguoja esant įvairioms klausymosi sąlygomis

- Dabar, kai vaikas žino savo vardą, tikimasi, kad jis reaguos, kai kviečiamas vardu net tada, kai esate toliau ar triukšmingesnėje aplinkoje nei įprasta.
 - Esant namuose, sugalvokite tinkamą priežastį pašaukti vaiką, kad jis ateitų per kambarį ar iš gretimą kambario. Tai gali būti žaidimas, prašymas atnešti kažkam gėrimą, kvietimas eiti pasivaikščioti ir kt.
 - Esant lauke tikėkitės, kad vaikas ateis pas jus, kai jūs jį pakviesite. Jei žaidžiate parke, galite pakviesti vaiką, norėdami paduoti jam gėrimą arba padėti jam nučiuožti nuo čiuožyklos. Jei esate parduotuvėje, galite pakviesti jį padėti jums parinkti keletą obuolių ar paduoti pardavėjai pinigų.
- Dabar jūsų vaikas žino, kad garsas turi prasmę ir yra reikšmingas. Atėjo laikas pridėti dar keletą lapų iš 2 savaitės prie tavo „Garsų knygos“. Kiekvienas lapas, kurį pridėsite, turėtų vaikui būti interaktyvus ir įdomus. Kiekviename lape turėtų būti tik vienas objektas. Šią savaitę pridėkite lapą apie dainą „Išdykęs katinėlis“. Lape nupieškite arba įklijuokite katino paveikslėlį. Priešais esančiame lape į voką įdėkite katės kaukę su ūsais. Kiekvieną kartą, kai skaitote „Garsų knygą“, galite paeiliui dėvėti kaukę ir sakyti „Miau“.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Pradedama suprasti semantinę kategoriją „Buvimas“.

Veikla

Dauguma žodžių, kuriuos vaikas išmoksta, bus daiktų pavadinimai. Jie vadinami daiktavardžiais (šuo, butelis, tėtis) ir ateina po semantinės kategorijos „Buvimas“. Šiuos žodžius yra lengva mokyti, nes jie yra tikri daiktai ar žmonės, kurie gali būti matomi, laikomi ir yra tiesiogiai susiję su jūsų vaiku. Jūs norėsite būti atsargūs, kad vaiko kalbą sudarytų ne tik šie daiktavardžiai. Jie yra išmokomi lengviausiai ir reikia vaikui duoti vienodą laiko tarpą išmokti kitų žodžių tipų. Tai bus supažindinta 6, 7 ir 11 savaitėje.

Žaidimas su ženklais

Svarbu kasdieniniame vaiko gyvenime mokyti dažnai pasitaikančių objektų vardus ir garsus. Tai prasidėjo vaiką mokant ankstyvojo mokymo klausyti garsų (MKG). Garsų knygoje padarykite lapą, priklijuodami jame 6–7 vokus. Į kitą voką priešais esančiame puslapyje iš MKG sąrašo įdėkite įvairių gyvūnų ir transporto priemonių paveikslėlius. Prieš pradėdami žiūrėti su savo vaiku knygą, paslėpkite į kiekvieną voką po vieną nuotrauką. Sakykite vaikui: „**Atidarykime šį voką**“, „**O, žiūrek, tai _____**“. Jūsų vaikas gali sugebėti pamėgdžioti žodį. Jeigu ne, pasakykite garsą, ir laukite tol, kol vaikas pamėgdžios. Apibendrinkite sakydami, „**Taip, tai _____ ir jis sako/eina _____**“. Kiekvieną kartą skaitydami knygą, paveikslėlius, esančius vokose, galite pakeisti. Tai padės išlaikyti jūsų vaiko dėmesį ir kiekvieną savaitę leis jums voke pateikti naujas užduotis.

Kiekvieną savaitę pasirinkite dienvartę ir nuspręskite, su kuriais daiktavardžiais supažindinsite savo vaiką. Pavyzdžiui, sauskėlių keitimas: sauskėlės, keitimo stalas, kūdikio nuvalymas, krepšys, šiukšlių dėžė ir kt. Visada įsitikinkite, ar naudojate tikslinį žodį su daiktavardžiu frazės pabaigoje: „**Tavo nešvarios sauskėlės**“. Visai šeimai surašykite šiuos žodžius ir frazes į sąrašą, kuriuos jie galėtų matyti ir naudoti. Kiekvieną savaitę prie dienvartės pridėkite naują sąrašą.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai bendrauja rodydamas, gestikuluodamas.
- Bendrauja išreiškdamas:
 - protestą,
 - prašymą,
 - komentavimą,
 - sveikinimąsi,
 - atsisveikinimą,
 - dalijimąsi,
 - nesutikimą.

Veikla

Terminas „Pragmatika“ nurodo, kad bendravimui naudojame skirtingus kalbos būdus. Mes naudojame kalbą, sveikindamiesi su žmonėmis, norėdami kažko ko nors paklausti (paprašyti), ir leisti kitiems žinoti, kad kažko nenorime, išreiškdami nepasitenkinimą (atmetimas, protestavimas). Šią savaitę jums reikia stebėti ir interpretuoti jūsų vaiko nebalstinę ir balstinę komunikaciją, ir pamatyti, kiek skirtingų kalbos būdų jis naudoja. Tai yra prasmingo bendravimo pamatas ir pirmas žingsnis į sakinę kalbą.

Užtikrinkite, kad jūsų vaikas naudoja visas pragmatines kategorijas

- Kai vaiką stebite per dieną, žiūrėkite pamatyti, ar vaikas naudoja gestus, garsus, ar abiejų derinį, kad sugeba parodyti supratimą ir naudoja išvardintas kategorijas.
- Jūsų vaikas turėtų parodyti gerą akių kontaktą, kai sutinka žmones ir atsisveikina su jais. Jis taip pat gali mojuoti ir/arba vokalizuoti, sakydamas „Labas“ ir „Viso gero“.
- 5 savaitę aptarėte būdus, kaip paskatinti savo vaiką „prašyti“. Stebėkite ir užtikrinkite, kad tai vyksta.
- Kai reikia dalintis knyga – puikus laikas atkreipti dėmesį, kaip vaikas naudoja pragmatiką. Atkreipkite dėmesį, ar vaikas rodo į paveikslėlius. Tai gali būti interpretuojama kaip „Komentavimas“ ar „Dalijimasis“. Yra labai svarbu pripažinti, kai jis rodo ar vokalizuoja į kažką konkrečiau.
- Jūsų vaikas greičiausiai neturi jokių sunkumų „protestuoti“ ar „nesutikti“. Dažnai tai išreiškiama, kai vaikas yra rengiamas arba maitinamas. Maži vaikai turi labai aiškią idėją, ką jie dėvės ir valgys. Užtikrinkite, kad bendraudami su vaiku tinkamai kalbėsitės: „Oi, tu nenori rengtis savo mėlyno palto“, „Tu nori tai pats padaryti“.
- Svarbiausias šios savaitės kalbos tikslas yra pateikti tinkamą kalbos pavyzdį, kurį vaikas bando išreikšti taip, kad jis girdi atitinkamą kalbą prasmingoje aplinkoje.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Taria /p/, /b/.
- Taria skiemenis pamėgdžiojant.
- Taria /m/ ir /b/ su balsiais: /a/, /u/, /i/, /au/:
 - /ma/ – /ba/
 - /mu/ – /bu/
 - /mi/ – /bi/
 - /mau/ – /bau/

Veikla

Kalbos vapėjimo teorija, taisyklės ir žaidimai

Su kiekviena fonema kalbos vapėjimas jūsų vaikui suteikia patirtį, kurios jam reikia visų žodžių ir frazių taisyklingam garsų tarimui. Vapėjimas – tai tarpsnis, kai visi vaikai daro pažangą nuo atskirų garsų iki pirmųjų žodžių.

- Kai tik vaiką išmokėte spontaniškai ir/ar pareikalavus mėgdžioti, daug lengviau formuoti ar gerinti kalbos kokybę. Tam padeda praktika ir kartojimai įdomios ir naudingos veiklos metu. Kalbos vapėjimo praktika tvirtina vaiko atpažinimo klausą kilpą („auditory feedback loop“).
- Vapėjimui reiktų skirti tik apie 5–10 minučių vienu metu. Vaikas turi girdėti pavyzdį tik klausydamas. Jeigu vaikas pamėgdžioja netinkamai, duokite vaikui ženklą „klausyti“ dar kartą ir vėl pakartokite. Jeigu pamėgdžiojimas vis dar nėra teisingas, naudokite kitą garsą arba supaprastindami užduotį paprašykite pamėgdžioti tik priebalsį arba balsį (pavyzdžiui, vaikas negali pamėgdžioti /mi/ po dviejų bandymų. Tuomet atskirai sakykite tik /m/ arba tik /i/).
- Keiverzėjimas yra įdomus ir smagus būdas skatinti vaikus mėgdžioti garsus. Naudokite tik vieną spalvotą kreidelę ar flomasterį. Ant popieriaus lapo nupieškite bet kokią keverzonę, atitinkančią jūsų balso pavyzdį (pavyzdžiui, ilgas garsas-ilga linija, arba brėškite iš apačios į viršų brūkšnius, tardami garsus). Tuomet paduokite kreidelę vaikui, kad jis padarytų tą patį. Maži vaikai gali piešti taškus, tiesias linijas ar keverzoti ratais. Nepieškite to, ko jūsų vaikas negalės atlikti, nes tai bus per daug sudėtinga geram skiemenų pamėgdžiojimui. Toliau tęskite, pateikdami visus priebalsių ir balsių derinius, tačiau pabaikite veiklą laiku, prieš vaikui pradėdant rodyti nuobodulio požymius.

Data	Ką jūsų vaikas darė?

2. Audioverbalinės (AV) technikos ir strategijos

- Nustatyti, ar vaikas moka išgirdęs atsiliiepti.
- Vokalizacijų formavimas per mėgdžiojimą ir pavyzdžių rodyimą.
- Paskatinimas.
- Plėtimas: pridėti žodžius (frazes, trumpus sakinius).

3. Savaitės pasaka: Eric Hill „Spotas eina į fermą“

- Puiki knyga su langeliais, skirta sustiprinti kalbos tikslą „Buvimas“ ir pakartoti visų gyvūnų garsus, ir pažymėti juos pagal pavadinimą. Kai knygą skaitysite pirmą kartą, naudokite atraminę frazę: „Pažiūrėkime už ____“. „O pažiūrėk! Tai _____. _____sako _____“. Tikėkitės, kad kiekviename sakinyje jūsų vaikas pamėgdžios paskutinį žodį. Kai kurių šių gyvūnų garsus vaikas gali išmokti ir pasakyti juos savaime. Svarbu pripažinti bendravimą ir jį išplėsti, kai tik vaikas pasako tinkamą garsą. Jūs galite sakyti: „Taip, mūū! Tai karvė. Karvė sako mūū“. Kalbėkite su vaiku šiek tiek aukštesniu lygiu, nei yra jo kalbėjimas, nei ką jis naudoja savaime. MKG garsai vaikui padeda gilinti kalbėjimo įgūdžius, o išgirstas žodis vaikui padeda išmokti kalbą.

4. Savaitės daina:

Žodžiai: „Au – au, au – au, šunelis au, au – au, au – au, au. Bė – bė, bė – bė, avytė bė, bė – bė, bė – bė, bė. Kvi – kvi, kvi – kvi, kiaulytė kvi, kvi – kvi, kvi – kvi, kvi. Mū – mū, mū – mū, karvytė mū, mū – mū, mū – mū, mū.“

- Šią dainą galite dainuoti, naudodami žaislinius gyvūnus, paslėptus mažoje dėžutėje ar maišelyje arba naudojant gyvūnų antspaudus ant popieriaus.
- Ši daina taip pat jums padės sustiprinti „Buvimo“ tikslą. Kai atidarote dėžę ar padedate antspaudą, galite įtvirtinti gyvūno vardą ir tada tam gyvūnui padainuoti dainą.
- Jūsų vaikas turėtų sakyti garsą tris kartus, kai tik padainuojate kiekvienos eilutės pradžią.

